

napolnjena z vsakterimi cvetlinami in vsakoverstnim sadjem, ki ga vzhodno sonce zori; zadaj, proti zahodu, se je večna gora dvigala.

Tukaj so bile šetališča, da nikjer takošne; tukaj vabile sence, nasmehljavalo se ti sadje, da nikjer tako. Na nobeno mesto ni sonce obilneje svojega blagoslova razlivalo; ni bilo kraja, da bi ga bili lunni žarki mileje obsevali, ne bivališča na celem vzhodu, ki bi jih bile lahne krila večernih sapic milejše opihljavale. Volkovega tulenja ni bilo nikdar tū slišati, zvita lisica ni nadlegovala, kačjega sikanja čuti ni bilo.

V tej koči je prebival Hafed, srečen starček. On sam je postavil kočo, on je ozaljšal to mesto; in tukaj je delj od petdeset let prebival.

Celi ta čas ni sonce nikdar pozabilo vsaki dan ga obiskati; žetev ni nikdar odpovedala, kuga nikdar ni morila, in gorski ptoček nikdar ni usahnil. Žena njegove mladosti je še živela v veselje mu in blagor, in njegovemu sinu in hčerki njegovi v celi deželi bilo ni para. Noben mladenec ni znal krotiti konja, metati kopja, loviti leva ali družbe razveselovati, kakor njegov sin. Ni bilo princesinje tako lepe in popolnoma, kakor je bila hčerka njegova.

Al kdo more zemsko srečo zavarovati!

V enem tednu je bil Hafed lišen vsega tega veselja. Njegova žena je šla gledat novega belega pava, ktereга je neki sosed, ki je miljo deleč od njih v klancu stanoval, ravno domú prinesel. Prehladi se, vročnica pristopi, in ko nazaj pride, vidi Hafed, da ji je umreti. Preden sta dva dneva prešla, stal je stari mož ob njenem odpertem grobu. Dolgo je stermel, in zadnjič nesterpljivo zaklical: „Zagrabite, zagrebite mi edino ženo, ki sem jo kedaj ljubil!“

Sin in hčerka sta prišla od maternega pogreba trudna in bolehnata. Dojuica jima, kakor misli, prosto zdravilo podá. V malo urah se je pa pokazalo, da jima je strupa dala. Oj, nova žalost! Po nju je bilo. Pokopal ju je v globok grob, in podoba je bila, ko da bi bil v isti grob z njima vred tudi svoj um in svojo véro zakopal. Ruval si je svoje sive lasé, preklinjal je luč dneva, ter želel, da bi se luna v kri premenila; in verh vsega je dokazoval, da so zakoni, ki jih je Bog postavil, narobe, brez hasni in slabši od nobenih. Želel je, da bi gol primerek, golo naključje svet vladalo. Ker je bila pa ta želja brezupna, želel je dalje, da bi po svoji smerti prišel v svet, kjer bi nikakega Boga ne bilo, ki bi zakone dajal. Preklinjal in zaničeval je modrost Božjo v vladanji tega sveta, dokazovaje, da so njegovi nameni slabši od nobenih, in da bi mnogo bolje bilo, ako bi nikakega Boga na svetu ne imeli!

Na sredi Hafedovega verta je stalo košato, krasno palmovo drevó. Pod tim drevesom je sedel Hafed drugi večer po tem, ko je grob nad svojo deco zakril. Sedež, na katerem je sedel, napravil je še njegov sin. Na palmovem listu, ki je pred njim ležal, bilo je nekoliko izbranih verzov, ki jih je njegova hči na-nj napisala. Pred njim se je prostirala krasna krajina, pokrita z zelenim sagom, tam pa tam posejana z ljudskimi prebivališči, dokler jih je koli oko seči zamoglo; in čez to velikrasno krajino jele so se tedaj ravno sence velikanskih gór razgrinjati. V vzhodu je ravno luna svojo mirojasno luč prižgala in zlato dneva se je polagoma v mileje srebro večera prelilo.

Ko je Hafed vse to vidil, ga žalost prešine, njegov jezik mermra; serce se mu je polnilo s sovražnimi mislimi do Boga. Že je terda noč krog in krog vladala, ko je Hafed s težkim sercem zaspal.

Ko se je, kakor je mislil, zbudil, bilo je to v novem kraju. Gora, krajina, kočá — vse je bilo zginilo. Vse je bilo novo.

Vstane ter stermé gleda, kje da je; kar vidi neko stvar se bližati, ki se mu izperva zdí ko velika opica; ko pa bliže pride, vidi, da je stvar, nekoliko človeku podobna, pa vendar zlo spačena prikazen.

Bliže pridši se Hafed, ko ga od vsih strani ogleda, višja neka bitina zdí, in jame kričati: „O krasna, prekrasna stvar!“ „Sram, o sram te bodi!“ pravi Hafed; „je li prav, tujca, ki ga pervikrat vidiš, tako zasmehovati? Pusti svoje budalije, ter mi povej: kje da sem, in kako semkaj pridem.“ „Kako ste sem prišli, ne vem — ali vi ste tukaj v našem svetu, ki ga „svet naključja“ zovemo, ker se pri nas vse po golem naključji primerja.“ „Ah! Tako je to? To mora prijetno biti! To je ravno pravi svet za me. Oh! ko bi bil vedno tukaj živel, moja ljuba otroka bi ne bila umerla bila. Daj, kaži mi ta svet; zlo me mika viditi ga. Toda, ali res nimate tukaj ne Boga, ne kogà družega, da bi postave dajal ter vas vladal, kakor se njemu poljubi?“

„Jez ne vé, kaj mislite „z Bogom“ reči; mi nimamo nič tacega tukaj, nič ko naključje; vendar pojte z menoj, in boste sami spoznali, kako in kaj je pri nas.“

(Konec sledí.)

Kratkočasnice.

* Na spomlad pride nekega dné kmetovavec v hlev in hoče svojega konja vpreči, da bi šel z njim na polje. Al kljuse je ležalo raztegnjeno in je bilo mertvo. — „Se vé da“ — pravi kmet — „se vé da tako je dobro konj biti: celo zimo družega nič ne delati, kakor žreti, na spomlad, ko se delo začinja, pa se stegniti!“ —

* Kmet (pri dohtarju). Tak sem pravdo zgubil?

Dohtar. Da, ljubi moj! Ni drugač; jez sem storil, kar sem mogel.

Kmet. Kaj mi je zdaj početi? — Pokažite mi barem pisma, gospod!

Dohtar. Ako Vam je s tem pomagano — tū so.

Kmet (pismo dolgo pregledavaje). Zakaj je pa vse tako na široko? Tū celó polovica papirja ni napisana?

Dohtar. Prijatelj! Tega Vi nerazumete, kako se v kancelii pisma pišejo.

Kmet. Hm! Kako se pisma pišejo res ne vem. Al gospod, dnara nimam, da bi Vas plačal, hočem tedaj odslužiti, kar sem Vam dolžen.

Dohtar. Tudi prav, če že drugač ni; — mi bote pa za to rež mojo izmlatili.

Kmet. Dobro tako, gospod. Z Bogom tedaj!

Kmet pride o pravem času mlatit, pa polaga snope tako na široko in tako rahlo po njih mlati, da polovica zernja v klasovih ostane. In ko gospodar delo ogledavat pride, in kmeta zavoljo nemarne mlatve graja, mu ta odgovori: „Gospod, ne zamerite mi, al Vi nerazumete, kaj se pravi pisma mlatiti.“

* Neka žena je na smertni postelji svojega moža prosila, naj po njeni smerti prijateljico njeno za ženo vzame. „O!“ — ji reče mož ihté — „Neža, le ti enkrat umri; vse drugo se bo že naredilo!“ Tonekov.

O zadevah slovenskega slovstva.

Veseliti mora domoljuba, ako vidi, da se število domačih pisateljev vedno množi; saj je tudi res potreba marljivo delati, po raznih potih v prid slovenščini. Al poštenost naj povsod veljá!

Pritožim se tedaj Vam, ljube „Novíce“ (očitati pa v am o tej reči celó nič ne morem), da sem mnogo nemških in slovenskih spisál v raznih knjigah in časnikih bral, ki so si tako podobni, bi skorej rekel, kakor kaplja kaplji, in vendar se vidi, da nemški pisavec nič za slovenskega ne vé, in tudi slovenski mlaji pisavec nič za nemškega ne. Ako je mlaji pisavec o ravno tisti reči navdihnjen bil, je prav, sicer pa le pošteno „vsakemu svoje“! Zakaj bi se ne povedalo, da ta in ta hruška ni na našem vertu zrastle? Ipavec svoje rudeče češnje prodaja, ko Nemcu komaj češnja cvetè, Nемец se pa češinj ne sramuje kupovati in